

HYPNOTISCHE SÉANCES.

Het trekt de aandacht, dat den laatsten tijd op verschillende plaatsen van ons land hypnotische séances worden gegeven, die vaak door een vrij groot publiek worden bijgewoond. Er is thans een commissie uit den Gezondheidsraad benoemd, die wenscht na te gaan, of, en zoo ja, in hoeverre daarvan een schadelijke invloed uitgaat op onze volksgezondheid. Namens deze commissie verzoeken de ondergeteekenden den geneeskundigen, die in dit opzicht eenige ervaring hebben opgedaan, daarvan mededeeling te doen. Zij zullen daarbij de medewerking ook van de zenuw-artsen op hoogen prijs stellen. Uit de ingekomen gegevens zal moeten blijken, in hoeverre het wenschelijk is maatregelen ten opzichte van deze séances aan de bevoegde autoriteiten voor te stellen.

Eventueele mededeelingen worden ingewacht ten bureele van den Gezondheidsraad, dr. Kuyperstraat 8, 's-Gravenhage.

Namens de Commissie,

Zeist,
's-Gravenhage, } Februari 1922.

Dr. D. SCHERMERS, *voorzitter*.
VAN ASCH VAN WIJCK, *rapporteur*.

HOMOSEXUALITEIT.

In de bespreking van het stuk „Wat niet mag” in het nummer van 11 Februari zegt VAN GILS woordelijk: „de voorstelling, dat homosexualiteit zuiver aangeboren is enz..... is even troosteloos als onwaar”. Over het troosteloze wil ik niet met hem twisten, al meen ik, dat het juist de taak van den geneeskundige is om dit troosteloze voor den ongelukkigigen homosexueel, die al zoozeer onder zijn aard gebukt gaat, wat te verminderen, door hem o. a. op zijn talrijke lotgenooten te wijzen, hem aan te toonen, dat hij, ondanks alles, een nuttig lid der maatschappij kan zijn enz., ook eventueel zonder zich sexueel uit te leven. Tusschen twee haakjes zij mij hierbij de opmerking vergund, dat het lot van vele homosexueelen heel wat minder „troosteloos” zou zijn, als de menschen in het algemeen en in het bijzonder de geneeskundigen wat meer begrip voor deze „afwijking” konden toonen.

Wat echter de theorie van VAN GILS betreft, dat het aangeboren en daardoor ongenesbaar zijn van de homosexualiteit een onwaarheid zou zijn, dit meen ik ten krachtigste te moeten bestrijden. Op welke gronden komt hij tot deze slotsom? Zijn alle publicaties, die over de homosexualiteit geschreven zijn, van KRAFT—EBING af, om over het standaardwerk van HIRSCHFELD nog te zwijgen, hem onbekend? Ik zou, gezien zijn theorie, haast vreezen van ja. Maar waarom dan een dergelijke meening neergeschreven? Ik wil niet te uitvoerig worden, kan dus moeilijk aanhalingen doen, maar voor ieder collega zijn toch boeken over deze onderwerpen te verkrijgen. Gaarne ben ik bereid, als de redactie het toestaat, uitvoeriger op deze, toch voor alle artsen, in de eerste plaats de huisartsen, belangrijke vraagstukken terug te komen.

Nu het vraagstuk van het huwelijk van den homosexueel, ook door VAN GILS aangeroerd. Wel spreekt hij van hen, die in hun jeugd „in gedachten” homosexueel geweest zouden zijn en heeft dan misschien die jongens op het oog, die tijdens hun puberteit, bij nog niet gedifferentieerde geslachtsneiging, wel eens voor een vriend „geschwärmt” hebben, feitelijk dus volstrekt niet homosexueel waren en dus later zonder eenig bezwaar konden huwen. Uit zijn woorden is echter, voor een oppervlakkig lezer, zeer licht af te leiden, dat voor de homosexueelen in het algemeen een huwelijk mogelijk blijft. Dit meen ik op grond van anderer ervaring, die door de mijne van den laatsten tijd bij een zeer groot patiëntenmateriaal bevestigd wordt, beslist te moeten ontkennen. Een huwelijk van een werkelijk, dus aangeboren, homosexueel geeft steeds ongelukken. Ten eerste, doordat de man zijn volle bevrediging, ook geestelijk, niet vinden kan, tentweede, omdat ook de vrouw zich onbevredigd voelt, terwijl ten slotte het gevaar zeer groot is, dat, aangezien toch de homosexualiteit in zekere mate als ontvaardings-

verschijnsel is op te vatten, de kinderen in nog sterkere mate de afwijking zullen vertoonen, of aan andere psychische euvels zullen lijden. Ik acht dan ook, bij vaststaande diagnose homosexualiteit, een huwelijk beslist af te raden.

Ten slotte: VAN GILS spreekt o. a. over het „doen terugkeeren van de dwalingen huns weegs” van de homosexueelen, en plaatst zich daarmee weer op het standpunt, dat hierbij geestelijke invloeden, misschien zelfs de eigen wil een rol zouden kunnen spelen. Dit is zóó in strijd met de moderne opvattingen, bevestigd door de onderzoekingen van STEINACH en zijn school, dat het mij nuttig leek ook mijn meening tegenover de zijne te stellen.

Berlijn, Institut für Sexualwissenschaft,

Februari 1922.

H. C. VALKEMA BLOUW.

ARTSENCURSUSSEN TE PARIJS.

De universiteit van Parijs maakt bekend, dat de hoogleeraren GILBERT en VILLARET van 10 tot 22 April een Paaschvacantie cursus („cours de perfectionnement”) zullen geven over: „*Les notions récentes médico-chirurgicales sur les maladies du foie, des voies biliaires, du pancréas et sur le diabète*”.

Voorts, dat van af heden tot Juli a.s. door de hoogleeraren GILBERT, WIDAL, CHAUFFARD, VAQUEZ, SERGENT, DELBET, HARTMANN, LEJARS, GOSSET DUVAL, DE LAPERSONNE, MARFAN, BROCA, COUVELAIRE, JEANSELME, FAURE, SÉBILEAU, NOBÉCOURT, LETULLE, PRENANT, BERNARD, BRUMPT, LABBÉ en anderen een aantal artsencursussen („cours complémentaires et de perfectionnement”) zullen worden gehouden.

Het recht van deelneming bedraagt voor iederen cursus frcs. 150.—.

Het volledig programma dezer cursussen wordt op aanvraag toegezonden door de A.D.R.M. de la Faculté de Médecine de Paris, (waar belangstellenden ook mondeling alle inlichtingen kunnen bekomen voor het bezoek aan de hospitalen, logies, enz.), salle Béclard, rue de l'Ecole-de-Médecine, of door den vertegenwoordiger:

Amsterdam,

19 Februari 1922.

J. VAN DER HOEVEN LEONHARD,

Roemer Visscherstraat 2.

OVER KINDERMEEL.

Collega's, die in hun praktijk de nadeelen van misbruik en ongepast gebruik van kindermeel voor zuigelingen waarnemen, kunnen bij het secretariaat van den Nederlandschen Bond tot Bescherming van zuigelingen te Utrecht, Achter St. Pieter 8, kosteloos elk gewenscht aantal der brochure „Over kindermeel”, door dr. E. GORTER, lector in de kindergeneeskunde aan de rijksuniversiteit te Leiden, aanvragen, ten einde deze te verspreiden onder de personen uit hun praktijk, voor wie het lezen dezer brochure, naar hun meening, nut kan stichten.

Utrecht, Februari 1922.

J. H. G. CARSTENS, *secretaris van den bond.*